

BIOSIKKERHETSPLAN

Salaks

For SALAKS PRODUKSJON AS
Lokalitet Fornes i Evenes kommune

BIOSIKKERHETSPLAN FOR LOKALITET FORNES ny lokalitet, SALAKS PRODUKSJON AS

Dette dokumentet er utarbeidet for å imøtekomme krav til biosikkerhetsplan i Akvabiosikkerhetsforskriften / Forordning 2020/691, artikkel 5, vedlegg 1, del 1.

Denne biosikkerhetsplanen er en faglig vurdert plan som viser hvordan smitte kan komme inn i akvakulturanlegget, spre seg innad i anlegget og overføres til miljøet og/eller til andre akvakulturanlegg. Vurderingene er gjort basert på identifiserte risikofaktorer og deres omfang. For hvert av disse er aktuelle avbøtende tiltak inkludert.

Dokumentet ble først opprettet 21.02.2025 av STIM AS, ved Mirjam N. Petterson.

Innholdsfortegnelse

<i>BIOSIKKERHETSPLAN FOR LOKALITET FORNES ny lokalitet, SALAKS PRODUKSJON AS</i>	2
<i>1. INFORMASJON OM ANLEGGET</i>	3
1.2 BESKRIVELSE AV ANLEGGET	3
1.3 BESKRIVELSE AV SLUSER	4
1.4 KART OG BELIGGENHET:	4
1.5 STRØMFORHOLD:	5
1.5.1 Vannutskiftningsstrøm.....	5
1.5.2 Spredningsstrøm.....	6
1.5.3 Gjennomsnittstrømmen på 165 m dyp.....	6
<i>2. BIOSIKKERHETSVURDERING OG TILTAK FOR MATFISKANLEGGET</i>	6
2.1 BIOLOGISK MATERIALE	6
2.1.1 SETTEFISK.....	6
2.1.2 SMITTE INTERNT I ANLEGG	6
2.1.3 SMITTE MELLOM ANLEGG	7
2.1.4 KONTAKT MELLOM FISK I ANLEGG OG ANDRE DYR	7
2.1.5 RØMMING	8
2.2 HELSESTATUS I OMRÅDET	8
2.3 GENERELT FOR MATFISKANLEGGET	9
2.3.1 DØDFISKHÅNDTERING	9
2.3.2 BRAKKLEGGING.....	10
2.3.3 HYGIENEKRAV TIL EKSTERNE AKTØRER	10
2.3.4 FLYTTING AV FISK.....	11
2.3.5 UTSTYR PÅ ANLEGG	11
2.3.6 PERSONELL OG BESØKENDE	11
2.3.7 FISKEHELSEBESØK	12
2.4 TILTAK VED SYKDOMSUTBRUDD	12
<i>3. OPPLÆRING OG KOMPETANSEKRAV</i>	13
<i>4. DOKUMENTASJON OG AVVIK</i>	13
<i>5. PLAN FOR REVISJON AV BIOSIKKERHETSPLAN</i>	13
<i>6. DATERING OG SIGNERING</i>	14
<i>AKTUELT LOVVERK</i>	15
<i>KILDEHENVISNINGER</i>	15

1. INFORMASJON OM ANLEGGET

Selskap	Salaks Produksjon AS
Lokalitetsnavn	Fornes
Lokalitetsnummer	
MTB	3600 tonn
Type lokalitet	Sjø, matfisk
Art	Laks, <i>Salmo salar</i>
Kommune	Evenes
Produksjonsområde	PO9

1.2 BESKRIVELSE AV ANLEGGET

Juridisk eier og ansvarlig for dyreholdet er Salaks Produksjon AS, org.nr. 816 157 382. Adresse: Salangsverket 45, 9350 Sjøvegan. Biosikkerhetsplanen omfatter landbase, flåte, anlegg, merder og fisk ved lokalitet.

Ansvarlig for biosikkerhet ved lokaliteten er Kent Inge Bekkeli.

Alle som arbeider ved anlegget og alle besøkende skal følge innholdet i denne planen. Lokalitetsleder skal også gjøre seg kjent med og signere biosikkerhetsplanen.

Lokaliteten driftes som en egen smittevernmessig adskilt enhet. Det er et sjøbasert matfiskanlegg som driftes med tradisjonelt åpne merder og en fôrflåte. Basert på informasjon i OIE art. 4.1.5. er dette definert som et «semi-open-system». Dette innebærer at det ikke er mulig å kontrollere vannet som kommer inn og ut av anlegget, miljøforhold, og eventuelle ville dyr og vektorer kan delvis ta seg inn i anlegget. Dette innebærer en begrenset smittehygienisk kontroll over biologisk materiale i anlegget. Under følger definisjon av rene og urene soner. Det gjøres oppmerksom på at, med unntak av personalrom inne på flåten, er ikke ren sone smittevernmessig adskilt fra uren sone med sluse. Urene soner, soner markert rødt på kart, er områder som medfører spesiell høy risiko, for eksempel områder hvor det håndteres biologisk materiale.

Rene soner:

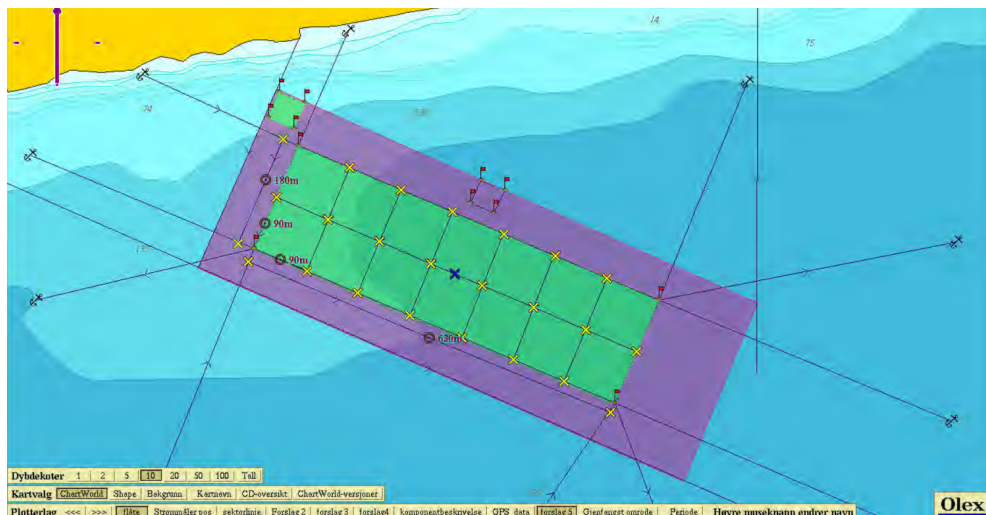
- Definerte områder utendørs til arbeid med rent utstyr
- Lagerområde for rent utstyr (nytt, vasket og desinfisert)
- Garderober med rene arbeidsklær
- Personalrom på landbaser, båter og flåter

Urene soner:

- Utearealer på flåte
- Definerte områder der det utføres arbeid med utstyr som ikke er rengjort
- Områder med smittefarlig organisk materiale og utstyr

1.3 BESKRIVELSE AV SLUSER

Steder som er i direkte kontakt med biologisk materiale er definert som urene soner. Som illustrert på figur 1 vil dette gjelde arbeidsdekket på flåten (siden med dødfiskvern). Utstyr som har vært i direkte kontakt med biologisk materiale skal vaskes og desinfiseres før det lagres i rene soner (se definisjon i kapittel 1). Kai og landbase er definert som rene soner. Ved lagring av utstyr på kai hvor vi selv ikke klarer å vaske og desinfisere til strekkelig, for eksempel nøter, skal dette plasseres avskilt fra annet utstyr og defineres som uren sone.

Figur 1 Anleggskart med antall bur og flåte, ny lokalitet.

1.4 KART OG BELIGGENHET:

Figur 2 Kart over planlagt plassering av lokaliteten Fornes i Evenes kommune vist med pil. Andre lokaliteter i området er merket med svart prikk (Barentswatch, 2024).

Tabellen viser oversikt over avstander fra lokalitet Fornes til relevante nærliggende lokaliteter og områder.

Nærliggende lokaliteter	Avstand nautiske mil	Avstand kilometer
Tjukkeneset (31077)	5,3	9,8
Tortenneset (31297)	6,2	11,5
Kvernes (28196)	4,5	8,3
Pundsvik (19556)	6,7	12,3
Jevik (26495)	12,3	22,8
Stabben (34297)	19,2	35,5
Utløp for anadrome vassdrag	Avstand nautiske mil	Avstand kilometer
Laksåsvassdraget	4,4	8,2
Rånavassdraget	5,7	10,5
Elvegårdselva	12,1	22,4
Kjellelva	10	18,5
Skjoma	13,4	24,8

1.5 STRØMFORHOLD:

Tab. 6 Oppsummering av statistikken

Type instrument og ID nr.	AQD300	AQD300	AQD300
	Head ID 10428 Board ID 14630	Head ID 9644 Board ID 15133	Head ID 9645 Board ID 15148
Strømtype	Vannutskiftningsstrøm	Spredningsstrøm	Bunnstrøm
Måledybder (m)	17 m	112 m	165 m
Gjennomsnittlig strøm (cm/s)	9,0	3,5	3,4
Maks strøm (cm/s)	47,1	14,6	12,6
Min strøm (cm/s)	0	0	0

Figur 1: Viser vannutskiftningsstrøm på 17m dyp, spredningsstrømmen på 112m dyp og bunnstrømmen på 165m dypt under lokalitet Fornes.

1.5.1 Vannutskiftningsstrøm

Vannutskiftningsstrømmen (17m) har en gjennomsnittshastighet på 9,0 cm/s og en maksimal strømhastighet på 47,1 cm/s. Dominerende strømreretning er mot vest og sørvest (270°, 255°, 285° og 240°).

1.5.2 Spredningsstrøm

Målingene for spredningstrømmen (112 m) viser en gjennomsnittshastighet på 3,5 cm/s og en maksimal strømhastighet på 14,6 cm/s. Hovedstrømretning og massetransport av vann for spredningsstrømmen er mot vest-sørvest (240°-285°), samt noe mot øst (75°).

1.5.3 Gjennomsnittstrømmen på 165 m dyp

Ved 165 meters dyp (bunnstrøm) var gjennomsnittstrømmen på 3,4 cm/s og maksimal strømhastighet var 12,6 cm/s. Bunnstrømmen hadde dominerende strømretning mot sør og sørøst (150°, 165°, 135° og 195°).

2. BIOSIKKERHETSVURDERING OG TILTAK FOR MATFISKANLEGGET

En overordnet vurdering av forhold som kan påvirke helsemessige og velferdsmessige forhold hos fisk i Salaks Produksjon sine anlegg er utført i selskapets Akvakulturhelseplan. Følgende punkter er basert på denne vurderingen og utdypet med hensyn på forhold relatert til biosikkerhet.

2.1 BIOLOGISK MATERIALE

2.1.1 SETTEFISK

Den viktigste mulige smittekilden fra levende biologisk materiale til et matfiskanlegg er smolt som mottas fra smoltanlegg. Det er Salaks Produksjon sin ambisjon å kun sette ut smolt som har kjent god helsestatus, kjent smittestatus for PRV, og som er av stammer med Qtl-IPN. Salaks Produksjon Fornes mottar smolt fra intern produksjon ved Salaks Settefisk, Salangsverket. Denne fisken skal være vaksinert mot ILA, i tillegg til grunnvaksinering, og ha tilpasset beskyttelse mot forholdene ved aktuell lokalitet. Det er siden 2023 tatt i bruk markedsført vaksine mot *Moritella viscosa*, bakterien som forårsaker vintersår. Ved valg av vaksine skal det alltid etterstrebes å velge de vaksiner som gir beskyttelse basert på kjent sykdomsrisiko i planlagt utsettsområde. Ved innkjøp av smolt fra andre aktører skal det alltid etterstrebes å kjøpe smolt med kjent smittestatus for PRV, HPR0 og andre relevante agens. Lokale biosikkerhetsoverensstemmelser skal overholdes ved innkjøp av smolt.

2.1.2 SMITTE INTERNT I ANLEGG

Smitte internt i anlegg, fra merd til merd, er svært sannsynlig. Dette vurderes som tilnærmet uunngåelig med vanlig forekommende agens som PRV, *Moritella viscosa* og *Tenacibaculum*. Det skal allikevel iverksettes tiltak som prioritert rekkefølge for røkting og annen håndtering for å begrense slik smitte. Merd med smittsom sykdom røktes og håndteres sist. Utsett av ulike generasjoner fisk på samme lokalitet innebærer smitterisiko, og risikoen vurderes som spesielt høy dersom man setter ut fisk fra flere ulike settefiskanlegg. Det skal derfor etterstrebes å ikke sette ut flere ulike fiskegrupper og flere ulike generasjoner i samme produksjonsperiode.

Anlegget bruker ikke rensefisk. Bruk av rensefisk krever egen separat risikovurdering for smitte, som bør inkludere forebyggende tiltak som vaksinasjon for å redusere risiko for sykdom hos rensefisk og smitte mellom rensefisk og laks.

2.1.3 SMITTE MELLOM ANLEGG

Spredning av smitte fra andre nærliggende lokaliteter kan være aktuelt. Regelmessig og lovpålagt helseoppfølging fra fiskehelsetjenesten, samt uttak av lovpålagte prøver, vurderes som viktige tiltak for å fange opp mulig sykdom og iverksette tiltak for å begrense smitterisiko. Ansatte ved lokaliteten skal være aktsomme og melde fra internt ved mistanke om alvorlig smittsom sykdom, videre skal fiskehelsetjenesten og Mattilsynet varsles ved mistanke eller påvisning av alvorlig smittsom sykdom slik at tiltak for å begrense smitterisiko til nærliggende anlegg kan iverksettes.

Det er også et viktig tiltak å sikre god hygienisk praksis hos fartøy som frakter levende fisk fra smoltanlegg, behandler fisk mot lakselus og henter fisk til slakt for å redusere denne risikoen. Videre beskrivelse av risikoreduserende tiltak ved bruk av eksterne fartøy er beskrevet i punkt 2.3.3.

2.1.4 KONTAKT MELLOM FISK I ANLEGG OG ANDRE DYR

Det er liten sannsynlighet for direkte kontakt mellom vill laksefisk og oppdrettsfisk i anlegget. Spredning av sykdom fra vill laksefisk er en mulighet via vannmasser, det samme gjelder smitte fra oppdrettslaks til vill laksefisk. Sannsynligvis er smitte av lakselus fra oppdrettsanlegg til vill laksefisk den største trusselen. Overholdelse av gitte grenser for kjønnsmodne hunnlus vurderes som beste tiltak for å begrense denne risikoen. Forebyggende tiltak for å begrense lusesmitte vil være mindre risikofylt med tanke på smittespredning av lus og andre sykdommer enn kun behandling. Anlegget etterstreber derfor å iverksette tilgjengelige forebyggende tiltak mot lakselus i sin produksjon. Ved avlusing skal lus samles opp og håndteres som biologisk avfall ved alle avlusingsmetoder som tillater dette.

Kontakt mellom fisk i anlegget og annen villfisk (ikke laksefisk) er svært sannsynlig. Risikoen for overføring av smittsomme sykdommer ved slik kontakt vurderes som liten, unntaket er skottelus. Skottelus (*Caligus elongatus*) har flere arter marin fisk samt laksefisk som vert og er mer mobil mellom verter enn lakselus. Smitte fra villfisk til laksefisk av skottelus er sannsynlig, skottelus kan også fungere som vektor for andre smittsomme sykdommer mellom laks. Tiltak for å minimere risiko for smitte av skottelus vil være de samme som for lakselus.

Smitterisiko ved bruk av ferskvann til behandling mot lakselus kan være relevant der ferskvann tas fra kilde med kjent forekomst av laksefisk. Høyest risiko er det dersom ferskvannet tas fra elv med oppgang av anadrom fisk med ukjent smittestatus, som for eksempel pukkellaks i Finnmark og deler av Troms. Det er ikke kjent hvilken risiko for smitte denne arten innebærer overfor oppdrettslaks, men det er mulig at de kan være bærere av både vanlig forekommende agens, som PRV, samt alvorlig smittsom sykdom, som VHS. Videre kartlegging av smittesituasjon er nødvendig. Det skal etterstrebes å bruke ferskvann fra kilde som innebærer kjent og lav smitterisiko, ferskvann som er renset eller ferskvann fra kilder der det ikke finnes

laksefisk. Alternativt kan det brukes brønnbåt som kan filtrere og UV-behandle vannet før fisken pumpes om bord.

Predatorer og åtseletere som fugl, oter, sel og lignende kan utgjøre en smitterisiko dersom de får tilgang til fisk i anlegget og tar denne med seg ut, eller fører annen fisk inn i anlegget. Dyr kan også gjøre skade på not og dermed øke risikoen for rømming. Dersom biologisk materiale spres via fugler/dyr bort fra uren sone, vil dette også føre til fare for spredning av sykdom. For å unngå dette skal det etterstrebtes å alltid ha fungerende og godt vedlikeholdte fuglenett på merdene, sette inn tiltak dersom det observeres dyr som vurderes å kunne utgjøre et problem, samt sikre rask kverning av dødfisk, og ha god kontroll med åpne kar med dødfisk.

2.1.5 RØMMING

Alle akvakulturanlegg vil kunne oppleve rømming. Ved sjølokaliteter innebærer dette størst risiko for smittespredning dersom det skulle rømme fisk som er bærer av smittsom sykdom. Dette vil kunne skje, og høy risiko for rømming er det i sammenheng med håndteringsprosesser. Daglig vedlikehold av utstyr og at interne prosedyrer følges ved all håndtering av fisk er avgjørende for å forhindre rømming. Salaks Produksjon har i henhold til Akvakulturdriftsforskriften §37 utført egen risikovurdering for å minimalisere risikoen for rømming, og denne ligger til grunn for interne prosedyrer og tiltak. Eventuell rømming varsles umiddelbart og det iverksettes intern prosedyre for gjenfanging.

Relevante prosedyrer og dokumenter

- ASC-kjøp/salg flytskjema (Dokid: D01346),
- Global Gap kjøp/salg flytskjema (Dokid: D00616)
- Fiskemottak på lokalitet (Dokid: D00265)
- Regional veterinær helseplan 2023-2024 Salaks AS (Dokid: D00827)
- Veiledning- prosedyre for registrering og håndtering av avvik (D00322)
- Prosedyre for lusetelling (Dokid: D00500)
- Bildebasert lusetelling (Dokid: D01280)
- Alarmplan rømming og sykdom (Dokid: D00854)
- Beredskapsplan for rømming (D00255)

2.2 HELSESTATUS I OMRÅDET

Lokaliteten ligger i produksjonsområde 9. PO9 hadde en dødelighet i 2023 på 12,9% ifølge Fiskehelserapporten fra Veterinærinstituttet. Dette var noe under 16,7% som var dødeligheten registrert på nasjonalt nivå. Dødelighet i sjøfasen er i økende grad et resultat av IMM-behandlinger mot lakselus. Sårinfeksjon med *M. viscosa* og *Tenacibaculum*, samt hjertesykdom forårsaket av PRV og PMCV er de vanligste smittsomme sykdommene som forårsaker dødelighet i området. Det ble registrert en økning i påvisning av bakteriell gjellesykdom i PO9 i løpet av 2023.

Området var i 2023 hardt rammet av forekomst av perlesnormaneten *Apolemia uvaria*, som resulterte i massedød, utslakting av lokaliteter, samt sykdom og sårproblematikk sekundært. Det er så langt lite kunnskap tilgjengelig om fungerende tiltak mot disse. Området gjenoppretter nå et overvåkningsprogram for alger og maneter, som har som mål å begrense

skade, dødelighet og sykdom relatert til disse organismene, samt fungere som et kunnskapsbyggende arbeid for planlegging av beredskap relatert til massedød eller sykdom i området.

ILA er en mindre vanlig forekommende smittsom sykdom aktuell i området. PO9 har per februar 2025 ingen aktive vernesoner mot ILA, og kun en aktiv overvåkningssone. ILAV-påvisning på en av Salaks Produksjon sine lokaliteter er ikke usannsynlig i fremtiden. Regelmessig helseoppfølging og uttak av lovpålagte screeningprøver øker sannsynligheten for at alvorlig smittsom sykdom skal oppdages tidlig slik at smitterisiko til nærliggende lokaliteter begrenses.

Lokaliteten ligger i en overvåkningssone for PD. Salaks Produksjon følger gjeldende regelverk for månedlig screening for SAV, samt uttak av screeningprøver før eventuell flytting av fiskegrupper. Det er ikke påvist noen tilfeller av PD i PO9 for 2024.

Relevante prosedyrer og dokumenter:

- Uttak av PD-prøver matfiskanlegg (Dokid:D00627)

2.3 GENERELT FOR MATFISKANLEGGET

2.3.1 DØDFISKHÅNDTERING

Røkting og håndtering av dødfisk må utføres på en hensiktsmessig måte for å unngå smittespredning og redusere risikoen for smitte innad i anlegget. Dødfisk røktes minimum én gang daglig, i henhold til krav i Akvakulturdriftsforskriften. Ved behov eller anledning skal svimere og dødfisk fjernes fra merd oftere. Dette reduserer oppformering av smittestoff, begrenser lusepåslag på svak og død fisk og reduserer smittepress i merd. Slik reduseres risikoen for smitte mellom merder og til nærliggende anlegg.

Daglig røkting og håndtering av svimere, dødfisk og biologisk avfall gjøres i henhold til internprosedyrer for å minimere risikoen for sykdomsutvikling og smitterisiko. Dødfisk skal røktes på en slik måte at muligheten for smitte reduseres. Dette kan innebære å røkte dødfisk med bruk av andre systemer enn dødfiskhåv, for å forhindre at smitte spres gjennom merden. Rengjøring av båt, utstyr og håv som tas i bruk ved røkting må utføres for å redusere smitterisiko. Det innebærer også at dødfisk og urent utstyr som brukes i sammenheng med dødfiskhåndtering kun skal håndteres i uren sone på flåte.

Dødfisk skal ensileres. Ensilasje, biologisk avfall tilsatt maursyre, kan innebære smitterisiko dersom det er utilstrekkelig syretilblanding og man ikke oppnår en nødvendig reduksjon i pH. Denne risikoen er imidlertid fraværende ved korrekt ensilering, da godt ensilert materiale regnes som ikke-smittebærende. Det er også potensiale for smitteoverføring i det ensilasjetanker skal tømmes av eksternt firma, som også har kontakt med andre akvakulturanlegg. Se punkt 2.3.3. for hygienekrav til eksterne aktører.

Relevante prosedyrer og dokumenter:

- Dødfiskopptak, ensilering og pH-registrering (Dokid: D00251)
- Prosedyre for ettersyn og kontroll hovedkomponenter og ekstrautstyr (A-F service) (Dokid: D00601)
- Beredskapsplan ved sykdom, massedød og sanering. (Dokid: D00263)
- Regional veterinær helseplan for Salaks As (Dokid: D00827)

2.3.2 BRAKKLEGGING

For å imøtekomme krav til brakklegging i Akvakulturdriftsforskriften skal hver av Salaks Produksjon sine lokaliteter overholde en brakkleggingstid på minimum 8 uker. Brakkleggingen av lokalitet skal redusere risikoen for at smitte fra tidligere utsett overføres til neste. Dette gjelder alle smittsomme agens, også lakselus. Det skal også sikre en forbedring i eventuell miljøpåkjenning på havbunn i tilknytning til anlegget. Brakklegging innebærer også en rengjøring og desinfeksjon av alt aktuelt utstyr mellom utsettene.

Ved drift ved lokaliteten må lokale forhold følges, med bakgrunn i felles koordinering av lusebekjempelse, forebyggende tiltak og brakklegging, som igjen kan gi lavere lusepress i regionen og bidra til bedret fiskevelferd og fiskehelse. Salaks er i sin produksjon ved Fornes en del av koordineringsplan for Herjangsfjorden.

Relevante prosedyrer og dokumenter:

- Desinfisering (Dokid: D00262)
- Prosedyre vask og desinfisering av utstyr fra lokalitet (Dokid: D00975)
- Hygieneplan for sykdom. Lokalitet og landbase (Dokid: D00278)

2.3.3 HYGIENEKRAV TIL EKSTERNE AKTØRER

Brønnbåter, fôr- og ensilasjebåter, dykkerbåter og notspylere, samt andre eksterne aktører vil gjøre arbeid på lokaliteten eller håndtere fisk. Dette innebærer i mange tilfeller direkte kontakt med fisken. Ved indirekte kontakt er risikoen for smitte lav, men det kan allikevel variere med hvilke lokaliteter og områder fartøyet har vært i tidligere. Fartøy med direkte kontakt med fisken innebærer større risiko for smittespredning. For disse fartøyene blir det gjort vurderinger fortløpende hvorvidt det må gjennomføres en renholdskontroll med autorisert fiskehelsepersonell før det ankommer lokaliteten.

Fôrprodusenter for kommersielt fôr er pliktige å følge biproduktregelverket. Slik er det sikret at kommersielt fôr med komponenter av akvatisk opphav ikke skal innebære en smitterisiko. Fôr-båter innebærer selv en lav risiko for smitte fordi de kun er i indirekte kontakt med fisken, samt som oftest leverer fôr uten å være i kontakt med flåten.

Salaks Produksjon praktiserer følgende hovedretningslinjer for hygienekontroll:

- Hygienekontroll utføres av fiskehelsepersonell og 48 timer karantenetid før frakt av smolt
- Hygienekontroll utføres av fiskehelsepersonell ved frakt av smolt, slaktekjøring og avlusning.

2.3.4 FLYTTING AV FISK

I hovedsak vil flytting av fisk foregå internt i anlegget, i sammenheng med splitting eller sortering av fiskegrupper. Dette bidrar til lavere tetthet, jevnere fiskegrupper og kan redusere smittepress i enkeltmerd. Det kan i enkelte tilfeller være aktuelt å flytte fisk enten til eller fra lokaliteten. I slike tilfeller skal det overholdes krav til screening for SAV ved flytting av fisk. Slik flytting innebærer særlig smitterisiko i form av overføring av agens til en ny lokalitet og skal gjøres i samråd med fiskehelsepersonell, og helst kun gjøres til annen tom lokalitet. Risikoen ved flytting av fisk vurderes som aller høyest der smittestatus er ukjent, samt sent i produksjonssyklusen. Det skal derfor etterstrebis å unngå flytting av fisk til lokalitet med andre fiskegrupper, sent i produksjonen og over lange avstander.

2.3.5 UTSTYR PÅ ANLEGG

Det er av praktiske hensyn sannsynlig at utstyr blir brukt på flere av Salaks Produksjon sine lokaliteter. Ved flytting av utstyr mellom anlegg skal det gjennomføres vask og desinfeksjon av utstyr i henhold til interne prosedyrer. Slik vask og desinfeksjon skal være dokumentert. Utstyr som flyttes mellom lokaliteter, men som ikke er i direkte kontakt med fisk, skal vaskes ved behov.

Utstyr som kan være aktuelt å bruke på flere lokaliteter:

- Arbeidsbåt
- Lasere
- Lift-up
- Avkastnot
- Utstyr til lusetelling
- Utstyr til dødfiskopptak

Relevante prosedyrer og dokumenter:

- Desinfisering (Dokid: D00262)
- Prosedyre vask og desinfisering lokalitetsbåt (Dokid: D00973)
- Loggliste vask og desinfisering av utstyr fra lokalitet (Dokid: D00975)

2.3.4 PERSONELL OG BESØKENDE

Smitte kan føres inn i anlegget av personell som besøker andre akvakulturanlegg. Dette vil i hovedsak være eksternt personell. Internt personell innebærer en risiko for smitte mellom lokaliteter eller enheter dersom interne prosedyrer for hygiene ikke overholdes. De ansatte har arbeidstøy i eget bygg tilhørende lokaliteten, og skal alltid bruke rent arbeidstøy tilhørende den enkelte lokalitet, samt benytte seg av anleggets fastsatte soneinndeling og prosedyrer for renhold av utstyr.

Anlegget er pliktig å ha en besøkslogg, denne skal alle besøkende loggføres i og må få instruksjon om dette ved besøk. Eksternt personell, slik som fiskehelsepersonell, innebærer en større smitterisiko enn andre besøkende ved anlegget på grunn av hyppig kontakt med fisk med sykdom eller mistanke om sykdom. Utstyr fiskehelsetjenesten bruker eller tar med seg kan innebære smitterisiko dersom dette ikke er tilstrekkelig rengjort og desinfisert. Fiskehelsetjenesten og andre besøkende bruker arbeidstøy, støvler, redningsvest og annet

utstyr som tilhører lokaliteten. Dersom dette ikke er mulig og besøkende bruker egne klær skal disse være rene og desinfisert, og sko skal desinfiseres før og etter endt besøk. Besøkende må følge anleggets prosedyrer for hygiene, ferdsel og HMS.

Relevante prosedyrer og dokumenter:

- Besøksprotokoll (Dokid: D00838)

2.3.7 FISKEHELSEBESØK

Anlegget har STIM AS som ansvarlig fiskehelsetjeneste. Anlegget skal ha det antall pålagte helsebesøk som kreves i henhold til Akvakulturdriftsforskriften, dette kan variere gjennom et utsett. Fiskehelsetjenesten vil i tillegg kontaktes og tilkalles ved forøket dødelighet, hendelser eller mistanke om smittsom sykdom, og gi råd og veiledning i sammenheng med håndtering av smittsom sykdom og vurderinger i sammenheng med smittereduserende tiltak. Alle besøk fra fiskehelsetjenesten avtales med driftsleder, loggføres i driftsjournal i tillegg til helserapport og journal fra besøket. Fiskehelsepersonell følger gitte prosedyrer for ferdsel i anlegget. Fiskehelsetjenestens arbeid ved lokaliteten er beskrevet i bedriftens Akvakulturhelseplan.

Det skal være godt tilrettelagt med tilpasset rom og arbeidsbenk for fiskehelsetjenesten. Fiskehelsetjenesten har med seg nødvendig utstyr for å utføre sitt arbeid, og kan om ønsket sette igjen utstyr ved lokaliteten for å redusere risiko for å ta inn smitte. Alt utstyret fiskehelsetjenesten tar med vil være vasket og desinfisert etter fiskehelsetjenesten sine egne interne prosedyrer.

Relevante prosedyrer og dokumenter:

- Fiskehelserapport lagres på INVO: Produksjon-Fornes-fisk i anlegg-Fiskehelserapporter

2.4 TILTAK VED SYKDOMSUTBRUDD

Salaks Produksjon har egen intern varslingsplan ved massedødelighet og ved mistanke om velferdshendelse eller alvorlig smittsom sykdom. Det er fastsatt en intern varslingsrekke som skal følges i slike tilfeller. Lokalitets leder er ansvarlig for varsling til fiskehelsetjeneste og Mattilsynet ved vesentlige velferdshendelser og/eller mistanke om alvorlig smittsom sykdom. Fiskehelsetjenesten er pliktig å varsle Mattilsynet ved mistanke eller påvisning av meldepliktig sykdom.

Salaks Produksjon har egen beredskapsplan for alvorlig smittsom sykdom og massedød ved lokalitet. Denne planen tar for seg tiltak for å raskt varsle om hendelsen slik at nødvendige smittereduserende tiltak kan iverksettes, og skisserer plan for håndtering av sykdomsutbrudd og massedød.

Relevante prosedyrer og dokumenter:

- Beredskapsplan for slakteri (beskrivelse av plan/kapasitet i området)
- Beredskapsplan ved sykdom, massedød og sanering. (Dokid: D00263)
- Regional veterinær helseplan for Salaks As (Dokid: D00827)

3. OPPLÆRING OG KOMPETANSEKRAV

Anlegget har interne rutiner og prosedyrer for opplæring av nye ansatte eller opplæring ved introduksjon til et nytt anlegg eller arbeidsområde for å opprettholde god forståelse og gjennomføring av smittebegrensende tiltak. Salaks Produksjon bruker følgende interne kvalitetssystem: Kvalitetsportalen, Premaster og Simployer, der opplæring av ansatte er dokumentert.

Alle ansatte med kontakt med levende fisk skal gjennomføre Fiskevelferdskurs for å imøtekomme krav i Akvakulturdriftsforskriften §6. Kurset skal gjennomføres minst hvert 5. år og kunne dokumenteres. Et slikt kurs skal omfatte en innføring i gjenkjenning av vanlige smittsomme sykdommer, samt symptomer på alvorlige smittsomme sykdommer som er varslingspliktige, i tillegg til informasjon om relevante lovverk og fiskevelferdshensyn.

Global G.A.P. krever årlig tilpasset opplæring i praktiske forhold omkring hygiene og biosikkerhet. Slik opplæring kan utføres gjennom offisielle kurs fra ulike leverandører og bør, for å dekke behovet for arbeid med matfisk, omfatte opplæring i smitterisiko mellom mennesker, personlig hygiene, smitterisiko mellom fisk og anlegg, hygieniske prinsipper, samt kunnskap om ulike smittsomme agens og deres overlevelse.

Relevante prosedyrer og dokumenter:

- Opplæringsplan ligger på invo: Produksjon-kvalitet-opplæring
- Dokumentasjon for fullført opplæring lagres i Simployer
- Kursbevis for gjennomført fiskevelferdskurs lagres i Simployer
- Kursbevis/dokumentert opplæring i hygiene lagres i Simployer

4. DOKUMENTASJON OG AVVIK

Implementeringen av tiltak som er beskrevet i denne biosikkerhetsplanen og gjennomføring av prosedyrer i sammenheng med opprettholdelsen av anleggets biosikkerhet loggføres i henhold til anleggets egne internprosedyrer. Slik dokumentasjon finnes i internt kvalitetssystemet. Avvik loggføres i interne systemer.

5. PLAN FOR REVISJON AV BIOSIKKERHETSPLAN

Biosikkerhetsplanen skal gjennomgås og revideres årlig i sammenheng med årlig revisjon av anleggets «Akvakulturhelseplan». Dersom det skulle oppstå situasjoner som vesentlig endrer biosikkerhetsrelaterte forhold i anlegget innen den tid skal planen revideres fortløpende. Dette kan innebære sykdom eller smittesituasjoner i anlegget, innkjøp av smolt fra ny leverandør, endret sykdomssituasjon i produksjonsområdet, hos nærliggende anlegg eller nasjonalt.

Planlagt revisjon innen: 27.02.2026

6. DATERING OG SIGNERING

Ansvarlig for biosikkerhet i
Salaks Produksjon AS:

Kent Inge Bekkeli
Kent Inge Bekkeli (Mar 5, 2025 11:02 GMT+1)

Ken Inge Bekkeli, Produksjonssjef

For STIM AS:

Mirjam Nikoline Petterson, Finnsnes 27.02.25

AKTUELT LOVVERK

- Matloven
- Akvakulturloven
- Akvabiosikkerhetsforskriften / Forordning 2020/691, artikkel 5, vedlegg 1, del 1
- Akvakulturdriftsforskriften
- Forskrift om desinfeksjonsmidler, akvakulturanlegg
- Forskrift om desinfeksjon av inntaksvann til og avløpsvann fra akvakulturrelatert virksomhet NS-9416

KILDEHENVISNINGER

1. [Akvabiosikkerhetsforskriften](#)
2. [Aquatic Animal Health Code, Online Access, OIE](#)
3. [Fiskeridirektoratets kart for legemiddelbehandling](#)
4. [Barentswatch.no](#)
5. [Mattilsynets veileder for biosikkerhetsplan i akvakulturanlegg](#)

2025 Ny lokalitet - Biosikkerhetsplan 27.02.25 (003)

Final Audit Report

2025-03-05

Created:	2025-03-05
By:	Sigurd L. Grønli (sigurd@salaks.as)
Status:	Signed
Transaction ID:	CBJCHBCAABAAX-BUrd_PbpPw-HLi4bhVZ0TRKw7VrQ0r

"2025 Ny lokalitet - Biosikkerhetsplan 27.02.25 (003)" History

- Document created by Sigurd L. Grønli (sigurd@salaks.as)
2025-03-05 - 9:59:03 AM GMT- IP address: 78.26.56.11
- Document emailed to kent.inge@salaks.no for signature
2025-03-05 - 9:59:09 AM GMT
- Email viewed by kent.inge@salaks.no
2025-03-05 - 10:01:56 AM GMT- IP address: 78.26.56.11
- Signer kent.inge@salaks.no entered name at signing as Kent Inge Bekkeli
2025-03-05 - 10:02:23 AM GMT- IP address: 78.26.56.11
- Document e-signed by Kent Inge Bekkeli (kent.inge@salaks.no)
Signature Date: 2025-03-05 - 10:02:25 AM GMT - Time Source: server- IP address: 78.26.56.11
- Agreement completed.
2025-03-05 - 10:02:25 AM GMT